

ZAKON O SLOBODNIM ZONAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Sadržina zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje slobodnih zona (u daljem tekstu: zona) i slobodnih skladišta (u daljem tekstu: skladišta), upravljanje i uslovi za obavljanje privrednih djelatnosti u njima, kao i uslovi za prestanak rada zone i skladišta.

Definicija zone i skladišta

Član 2

Zona i skladište predstavljaju dio carinskog područja Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Republika) na kome se privredne djelatnosti obavljaju pod posebnim uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Zona i skladište moraju biti ograđeni i uređeni tako da roba, vozila i lica u zoni i skladištu ulaze, odnosno izlaze samo kroz određene ulaze i izlaze.

Zona i skladište moraju biti vidljivo označeni na ulazima i izlazima iz zone i skladišta.

Ograda, ulazi i izlazi moraju biti obezbijeđeni i noću osvijetljeni.

U zoni moraju biti obezbijeđeni uslovi za rad carinske službe.

Osnivači zone i skladišta

Član 3

Zonu ili skladište može osnovati jedno ili više domaćih ili stranih pravnih i fizičkih lica.

Korisnik zone i skladišta

Član 4

Korisnik zone i skladišta je domaće ili strano pravno i fizičko lice koje na njenom području obavlja privrednu djelatnost.

Privredne djelatnosti u zoni i skladištu

Član 5

U zoni i skladištu se mogu obavljati privredne djelatnosti kojima se ne ugrožavaju životna sredina, zdravlje ljudi, materijalna dobra i bezbjednost zemlje, u skladu sa zakonom.

Podzone

Član 6

Zona može imati izdvojene djelove - podzone.

Uslovi za sprovođenje carinskog nadzora iz člana 2 ovog zakona odnose se i na podzону.

II. OSNIVANJE I POČETAK RADA ZONE I SKLADIŠTA

Nadležnost

Član 7

Zone i skladišta se osnivaju uz prethodnu saglasnost Vlade Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog Ministarstva za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Mjesto osnivanja zone i skladišta

Član 8

Zona i skladište mogu biti osnovani na području ili blizu pomorske luke ili aerodroma, kao i na drugim pogodnim lokacijama.

Uslovi za osnivanje zone i skladišta

Član 9

Zona i skladište se osnivaju ako je to ekonomski opravdano i ako su zadovoljeni ili će biti zadovoljeni potrebni fizički preduslovi (prostorni, infrastrukturni itd.), uz prethodno mišljenje nadležnih organa državne uprave.

Osnivanje zone i skladišta je ekonomski opravdano ako se može realno očekivati da će se njima postići značajni efekti u pogledu izvoza, zapošljavanja, transfera savremenih tehnologija, privrednog restrukturiranja itd.

Akt o osnivanju zone i skladišta i ugovor osnivača

Član 10

Osnivač podnosi akt o osnivanju zone, odnosno skladišta koji sadrži naročito: naziv osnivača, naziv i sjedište zone ili skladišta, mjesto osnivanja i prostor koji obuhvata, subjekat koji upravlja i djelatnosti koje će se obavljati.

Ako zona ili skladište imaju više osnivača, njihova međusobna prava i obaveze uređuju se ugovorom.

Zahtjev za davanje saglasnosti za osnivanje zone i skladišta

Član 11

Osnivač podnosi zahtjev za osnivanje zone, odnosno skladišta Ministarstvu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnose se:

- 1) akt o osnivanju zone ili skladišta;
- 2) elaborat o ekonomskoj opravdanosti za osnivanja zone ili skladišta od interesa za državu;
- 3) dokaz da jedan od osnivača ima pravo svojine na zemljištu buduće zone ili skladišta ili pravo njegovog korišćenja po nekom drugom osnovu i da će ga koristiti saglasno namjenama datim u prostorno-planskoj dokumentaciji.

Sadržinu elaborata iz stava 2 tačka 2 ovog člana propisuje Vlada.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana Vlada odlučuje u roku od 60 dana.

Odluka o saglasnosti Vlade iz stava 4 ovog člana se objavljuje u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Saglasnost prestaje da važi ako zona ili skladište ne počne sa radom u roku od godine dana od njenog izdavanja.

U opravdanim slučajevima, u skladu sa opštim propisima, rok iz stava 6 ovog člana može biti produžen.

Evidenciju akata o osnivanju zona i skladišta kao i ugovora iz člana 10 stav 2 i njihovih osnivača vodi Ministarstvo.

Osnivači su dužni da u roku od 15 dana od promjene statusa osnivača obavijeste Ministarstvo.

Početak rada zone i skladišta

Član 12

Osnivač podnosi Upravi carina Crne Gore (u daljem tekstu: Uprava carina) zahtjev za dobijanje rješenja o početku rada zone ili skladišta.

Zona ili skladište počinju sa radom po dobijanju rješenja od strane Uprave carina.

Uprava carina je dužna da rješenje iz stava 1 ovog člana donese u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Uprava carina izdaje rješenje o početku rada zone ili skladišta ako su ispunjeni uslovi za sprovođenje carinskog nadzora na njenom području predviđeni u članu 2 ovog zakona.

Izveštavanje o radu zone i skladišta

Član 13

Osnivač zone ili skladišta je obavezan da po zahtjevu Ministarstva, a najmanje jednom godišnje, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, dostavi Izveštaj o radu zone ili skladišta Vladi.

Sadržinu izveštaja iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

Osnivanje i početak rada podzone

Član 14

Odredbе ovog zakona kojima se reguliše osnivanje i početak rada zone primjenjuju se i na proširenje zone ili osnivanje podzone.

III. UPRAVLJANJE ZONOM I SKLADIŠTEM

Operator zone i skladišta

Član 15

Zonom ili skladištem upravlja subjekt određen aktom o njenom osnivanju (u daljem tekstu: operator).

Operator može biti domaće ili strano pravno ili fizičko lice.

Operator može istovremeno biti i njen korisnik, što se reguliše ugovorom sa osnivačem.

Aktivnosti upravljanja zonom i skladištem

Član 16

Upravljanje zonom i skladištem obuhvata:

- 1) propisivanje opštih pravila poslovanja i tarife u zoni i skladištu;
- 2) odlučivanje o zahtjevima za obavljanje djelatnosti u zoni i skladištu i zaključivanje ugovora sa korisnicima;
- 3) propisivanje i obezbjeđivanje unutrašnjeg reda u zoni i skladištu, uključujući i režim ulaska i izlaska;
- 4) obezbjeđenje uslova za nesmetano vršenje carinskog, inspekcijskog i drugog nadzora;
- 5) utvrđivanje i sprovođenje mjera zaštite životne sredine saglasno propisima;
- 6) vršenje urbanističkih nadležnosti saglasno propisima;
- 7) druge poslove utvrđene opštim pravilima zone.

Operator zaključuje ugovor sa korisnikom i isti dostavlja Upravi carina.
Prava i obaveze po ugovoru iz stava 2 ovog člana ostaju na snazi ukoliko dođe do promjene operatora.

Obaveza operatora prema korisnicima

Član 17

Operator je dužan da korisnicima omogući obavljanje djelatnosti pod uslovima predviđenim ovim zakonom, aktima zone i ugovorom, uz poštovanje principa ravnopravnosti.

IV . POSEBNI USLOVI POSLOVANJA U ZONI I SKLADIŠTU

Tretman roba u zoni i skladištu

Član 18

Za robu unesenu u slobodnu zonu i skladište upotrijebljenu ili potrošenu u skladu sa ovim zakonom ne plaća se carina, carinske dažbine i porez na dodatu vrijednost.

Roba iz stava 1 ovog člana može u zoni ili skladištu ostati vremenski neograničeno.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se bez obzira na vrstu uvezene robe i njenu namjenu u zoni ili skladištu, uključujući i robu koju operator i korisnik uvoze radi izgradnje i održavanja objekata, infrastrukture i opreme u zoni ili skladištu i uopšte stvaranja uslova za rad i razvoj zone i skladišta.

Obaveza korisnika u pogledu carinskog nadzora i evidencije

Član 19

Korisnik je obavezan da omogući sprovođenje mjera carinskog nadzora i vodi propisanu evidenciju o robi koja ulazi u zonu ili skladište i izlazi iz zone ili skladišta.

Slobodan spoljnotrgovinski režim

Član 20

Na uvoz robe iz inostranstva u zonu i skladište i na njen izvoz u inostranstvo ne primjenjuju se dozvole ili eventualna druga ograničenja spoljnotrgovinskog prometa.

Upućivanje robe iz zone i skladišta na ostali dio teritorije Republike

Član 21

Roba iz zone i skladišta koja se radi stavljanja u promet upućuje na ostali dio teritorije Republike podliježe obavezi plaćanja carine, carinskih dažbina i poreza na dodatu vrijednost i primjenu eventualnih uvoznih ograničenja.

Carine i carinske dažbine ne plaćaju se na domaću komponentu (sirovine i td.) na robu iz stava 1 ovog člana.

Na robu iz stava 1 ovog člana u kojoj domaća komponenta iznosi preko 50% ne primjenjuju se ograničenja u pogledu spoljnotrgovinskog režima.

Roba iz stava 1 ovog člana mora se prijaviti nadležnoj carinarnici.

Privremeno iznošenje i unošenje robe

Član 22

Roba se može privremeno iznijeti iz zone i skladišta na ostali dio teritorije Republike ili unijeti u zonu i skladište sa ostalog dijela teritorije Republike, radi oplemenjivanja (prerade, dorade ili obrade), ugradnje, ispitivanja, atestiranja, opravke, marketinškog prezentiranja itd.

Privremeno iznošenje, odnosno unošenje robe iz stava 1 ovog člana prijavljuje se nadležnoj carinarnici.

Roba koja je privremeno iznijeta iz zone i skladišta mora se u zonu i skladište vratiti ili izvesti u inostranstvo u roku potrebnom da se obave radnje iz stava 1 ovog člana, a najkasnije godinu dana od dana njenog iznošenja iz zone i skladišta.

Poreska oslobođenja

Član 23

Korisnik i operator ne plaćaju porez na dobit pravnih lica.

Plaćanja u zoni i skladištu

Član 24

Plaćanja u poslovanju sa inostranstvom, kao i svoja međusobna plaćanja, korisnici obavljaju slobodno, na ugovoreni način i u ugovorenim rokovima, preko banke u zoni ili druge banke sa sjedištem u Republici.

Na osnivanje, izdavanje i oduzimanje dozvola za rad, organizaciju, statusne promjene, poslovanje, rukovođenje, upravljanje i kontrolu rada banaka koje se osnivaju i posluju u zoni primjenjuje se Zakon o bankama.

Plaćanja u zoni i skladištu mogu se obavljati u ugovorenoj valuti.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na plaćanja između korisnika i operatora.

Kreditni odnosi

Član 25

Zaduživanje korisnika i operatora u inostranstvu radi poslovanja u zoni i skladištu, odnosno stvaranje uslova za njega, kao i davanje kredita u te svrhe, slobodno je i ne podliježe eventualnim ograničenjima predviđenim opštim propisima.

Ukoliko je korisnik ili operator u državnoj svojini preko 51%, zaduživanje se vrši u skladu sa zakonom.

Ugovor o radu i kolektivni ugovori

Član 26

Prava i obaveze zaposlenih u zoni i skladištu i postupak njihovog ostvarivanja uređuje se ugovorom o radu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Slobodno ugovaranje zarada zaposlenih

Član 27

Poslodavci (korisnici i operator) i zaposleni u zoni i skladištu slobodno ugovaraju visinu i način isplate zarada.

Minimalan procenat domaće radne snage kod korisnika

Član 28

Od ukupnog broja zaposlenih kod određenog korisnika najviše 10% mogu biti strani državljani.

Biro rada u zoni

Član 29

Za područje zone i skladišta može se osnovati poseban biro rada.

Zakup zemljišta i objekata i gradnja u zoni i skladištu

Član 30

Korisnici koriste zemljište i objekte u zoni i skladištu na osnovu ugovora zaključenog sa operatorom.

Radi obavljanja djelatnosti korisnik može na zakupljenom zemljištu, u skladu sa propisima, izgraditi privremeni ili trajni objekat u svojini ili ga kupiti od operatora ili drugog korisnika.

Izuzeće od reciprociteta

Član 31

Korisnik zone i skladišta - strano lice može steći pravo svojine na objektu u zoni za obavljanje djelatnosti bez obzira na načelo reciprociteta.

Urbanistička ovlašćenja operatora

Član 32

Operator obezbjeđuje preko nadležnih republičkih organa i organa lokalne samouprave prostorne i urbanističke planove za područje zone i skladišta, urbanističko-tehničke uslove, rješenja o lokaciji, građevinskoj dozvoli i upotrebnoj dozvoli i vrši druge potrebne radnje vezane za planiranje i korišćenje prostora zone i skladišta i izgradnju objekata u zoni.

Funkcije nadležnog ministarstva

Član 33

Nadležni republički organ za poslove uređenja prostora nadzire zakonitost u sprovođenju operatorovih ovlašćenja iz člana 32 ovog zakona.

Slobodno ulaganje kapitala i transfer dobiti

Član 34

Ulaganje kapitala na području zone i skladišta, transfer dobiti i uloga su slobodni.

Vlasništvo nad bankama i osiguravajućim kompanijama

Član 35

Banke i druge finansijske organizacije i osiguravajuće kompanije sa sjedištem u zoni mogu u cjelini biti vlasništvo stranih lica u skladu sa zakonom.

Izuzeće od nacionalizacije i eksproprijacije

Član 36

Imovina operatora i korisnika ne može biti predmet nacionalizacije i eksproprijacije.

V. PRESTANAK RADA ZONE I SKLADIŠTA

Uslovi za prestanak rada zone i skladišta

Član 37

Ako se u toku rada zone i skladišta pokaže da su trajno prestali uslovi propisani ovim zakonom za njeno osnivanje, Vlada može, na predlog Ministarstva, a po pribavljenom mišljenju drugih ministarstava, osnivača i operatora, ukinuti saglasnost za osnivanje zone i skladišta.

Odluka o ukidanju saglasnosti za osnivanje zone i skladišta iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

U Odluci o ukidanju saglasnosti za osnivanje zone i skladišta Vlada će odrediti rok u kome će zona i skladište prestati sa radom, a koji ne može biti kraći od šest mjeseci niti duži od godine dana od donošenja te odluke.

U roku od šest mjeseci po isteku roka iz stava 3 ovog člana inostrana roba u zoni ili skladištu mora biti ocarinjena ili vraćena u inostranstvo.

U slučaju prestanka rada zone ili skladišta korisnik zadržava pravo svojine na stvarima i pravima koje je uvezao, odnosno unio u zonu ili skladište i može nastaviti sa radom po opštim propisima.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji operatora

Član 38

Novčanom kaznom u iznosu od dvadesetostrukog do stotrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj operator, ako:

- 1) u zoni ili skladištu omogućiti obavljanje djelatnosti kojima se ugrožava životna sredina, zdravlje ljudi, materijalna dobra i bezbjednost zemlje (član 5);
- 2) zona ili skladište počne sa radom prije dobijanja rješenja za početak rada (član 12);
- 3) ne propiše opšta pravila poslovanja u zoni ili skladištu (član 16);
- 4) omogućiti obavljanje djelatnosti u zoni ili skladištu suprotno zakonu i opštim pravilima.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice operatora novčanom kaznom od dvostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Prekršaji korisnika

Član 39

Novčanom kaznom u iznosu od desetostrukog do pedesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj korisnik, ako:

- 1) ne omogućiti carinskim organima sprovođenje mjera carinskog nadzora ili ako ne vodi ili neuredno vodi evidenciju o robi u zoni ili skladištu (član 19);
- 2) robu iz zone ili skladišta stavlja u promet na ostali dio teritorije Republike bez prijava-vljudvanja nadležnoj carinarnici (član 21);
- 3) izvrši privremeni iznos robe iz zone ili skladišta bez prijavljivanja nadležnoj carinarnici ili ako tu robu ne vrati u propisanom roku (član 22).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice korisnika novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Nadležnost

Član 40

Prvostepeni prekršajni postupak za radnje iz člana 38 ovog zakona vodi ovlašćeno lice u nadležnom ministarstvu.

Prvostepeni prekršajni postupak za radnje iz člana 39 ovog zakona vodi nadležna carinarnica.

VII . PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje rada postojećih zona

Član 41

Zone i skladišta osnovane do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće sa radom u skladu sa ovim zakonom.

Prestanak važenja drugih propisa

Član 42

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o slobodnim zonama ("Službeni list SRJ", br. 81/94).

Stupanje na snagu

Član 43

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".